

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **Z. o. evid. č. X O. s. s. o. o.**, dříve Z. o. o. s. s. h. B. a Š., zastoupené JUDr. Irenou Kohoutovou, advokátkou se sídlem Kroměříž, Komenského nám. 381, proti žalovaným: **1) Národní památkový ústav**, se sídlem Praha 1, Valdštejnské náměstí 3/162, **2) Ministerstvo kultury**, se sídlem Praha 1, Maltézské náměstí 471/1, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2005, č. j. 6 Ca 21/2005 - 54,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2005, č. j. 6 Ca 21/2005 - 54, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně jako stěžovatelka domáhá zrušení shora uvedeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta její žaloba proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí žalovaného č. 2 o odvolání proti fiktivnímu negativnímu rozhodnutí žalovaného č. 1, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Městský soud v Praze dále tímto usnesením odmítl návrh žalobkyně na ustanovení zástupce a žádost o osvobození od soudních poplatků. Městský soud podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), odmítl žalobu jakož i návrh na ustanovení zástupce a žádost o osvobození od soudních poplatků, neboť přes výzvu i vlastní šetření soudu nebylo prokázáno oprávnění PhDr. H. V. P., která předmětnou žalobu a návrhy podala, za stěžovatelku jednat.

Proti tomu stěžovatelka ve včas podané kasační stížnosti namítala, že opakovaně žádala o ustanovení zástupce, avšak soud její žádost odmítl a znemožnil jí tak doložit požadované skutečnosti takovým způsobem a formou, které by soud nezpochybnil.

Stěžovatelka nesouhlasila s postupem soudu, který vyzýval žalovaného č. 1 k předložení nelegálně získaných kopií interních materiálů stěžovatelky, a nezabýval se ani otázkou jejich pravosti. Stěžovatelka opakovaně poukazovala na skutečnost, že jí žalovaný č. 1 dne 21. 6. 2004 násilně zabavil veškeré její interní materiály, když vyměnil zámek u její kanceláře. Městský soud v Praze dále bez uvedení relevantního důvodu odmítl čestné prohlášení předsedkyně stěžovatelky PhDr. H. V. P., aniž uvedl, v čem spatřuje jeho nedostatečnost či nedůvěryhodnost osoby předsedkyně. Stěžovatelka rovněž namítala, že ustanovený zástupce mohl pomoci s formulací čestného prohlášení Z. B., aby nebylo z formálních důvodů odmítnuto. Dále zdůraznila, že se řídila vyjádřením místopředsedy Městského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2005, zn. 4641/2005 St, podle kterého by postačoval dotaz na některého člena organizace směřující k ověření skutečností uvedených v čestném prohlášení předsedkyně stěžovatelky. Stěžovatelka doplnila, že Z. B. je členem výboru stěžovatelky a je plně orientován v časové posloupnosti změn na předsednickém postu, takže by svým čestným prohlášením neosvědčoval skutečnosti, které by nebyly aktuální. Stěžovatelka dále namítala podjatost soudkyň JUDr. Karly Cháberové, JUDr. Naděždy Treschlové a JUDr. Jany Neckářové s odůvodněním, že z neznámých důvodů považovaly stěžovatelku, PhDr. H. V. P. a Z. B. za osoby nečestné a stranily žalovanému č. 1. Stěžovatelka zdůraznila, že zpochybnit předsednictví PhDr. H. V. P. by mohlo pouze nesouhlasné stanovisko některého z členů stěžovatelky, nikoli však zcela nedůvodné námitky žalovaného č. 1, který žádným způsobem nemůže zasahovat do činnosti stěžovatelky a vyjadřovat se k jejímu vnitřnímu uspořádání a volbě jejího orgánu. Stěžovatelka uzavřela, že popsáním postupem soudu došlo k porušení ústavně zaručeného práva stěžovatelky domáhat se práva u nezávislého a nestranného soudu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) jakož i práva na soudní přezkum zákonnosti rozhodnutí orgánu veřejné správy (čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Městský soud v Praze nesprávně vyložil ustanovení § 33 odst. 4 s. ř. s. a neodůvodněně odmítl stěžovatelkou navržené důkazy k prokázání jí tvrzených skutečností. Odmítnutím žaloby pak bylo omezeno ústavní právo stěžovatelky podle čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Vzhledem ke všemu uvedenému stěžovatelka navrhla, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla vrácena Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení. Doložila také zápis z členské schůze konané dne 15. 8. 2005 spolu s prezenční listinou.

V doplnění kasační stížnosti pak uvedla, že uplatňuje důvody uvedené v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Žalovaní se ke kasační stížnosti přes výzvu soudu nevyjádřili.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s., přípustná a její důvodnost posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Stěžovatelka namítá důvody podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu); ostatně jiné ani nepřipadají v úvahu s ohledem na to, že je napadeno usnesení o odmítnutí žaloby (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004-98, zveřejněno: Sb. NSS 625/2005).

Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzované věci vycházel ze závěrů, ke kterým dospěl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve skutkově i právně více než obdobné věci vedené pod sp. zn. 1 As 38/2006.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou stěžovatelky, že v řízení u Městského soudu v Praze rozhodovaly vyloučené soudkyně, které z neznámých důvodů

považovaly stěžovatelku PhDr. H. V. P. a Z. B., za osoby nečestné a stranily žalovanému č. 1. Tuto námitku posoudil Nejvyšší správní soud jako námitku podjatosti soudkyň, které ve věci rozhodovaly.

Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.

Skutečnosti, ve kterých stěžovatelka spatřuje podjatost soudkyň Městského soudu v Praze, vyplývají z odůvodnění napadeného rozhodnutí, které bylo stěžovatelce doručeno v pondělí 3. 10. 2005. V tomto okamžiku se stěžovatelka dozvěděla o možné podjatosti soudců, proto je tento den určujícím pro počátek běhu zákonné lhůty pro vznesení námitky podjatosti. Tato lhůta počala plynout dne následujícího a skončila v pondělí 10. 10. 2005. Stěžovatelka uplatnila námitku podjatosti až v kasační stížnosti, kterou podala u Městského soudu v Praze osobně dne 12. 10. 2005, tj. po uplynutí lhůty pro vznesení námitky podjatosti. K uvedené námitce proto Nejvyšší správní soud nemohl přihlídnout.

Nad rámec uvedeného považuje zdejší soud za vhodné poukázat na to, že z § 8 odst. 1 s. ř. s. jednoznačně vyplývá, že důvodem pro vyloučení soudce není jeho právní názor vyjádřený v rozhodnutí o projednávané věci, a to ani v případě, že jej Nejvyšší správní soud později shledá nesprávným. Podobný závěr vyslovil zdejší soud ve svém rozhodnutí ze dne 18. 6. 2003, č. j. Nao 25/2003 - 47, uveřejněno: Sb.NSS 283/2004. Podle zmíněného judikátu *důvodem pro vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci nejsou podle § 8 odst. 1 s. ř. s. okolnosti spočívající v postupu soudu podle § 36 odst. 3 věty druhé s. ř. s., který vedl k zamítnutí žalobcovy žádosti o osvobození od soudních poplatků s odůvodněním, že žaloba zjevně nemůže být úspěšná, a to ani v případě, že by takové rozhodnutí nebylo věcně správné.* Námitku stěžovatelky, že soudci, kteří v projednávané věci rozhodovali, z neznámých důvodů považovali stěžovatelku, PhDr. H. V. P. a Z. B. za osoby nečestné a stranily žalovanému č. 1, pokládá Nejvyšší správní soud za expresivní vyjádření nesouhlasu stěžovatelky s právním názorem Městského soudu v Praze, podle kterého stěžovatelka předloženými dokumenty neprokázala, že PhDr. H. V. P. je oprávněna za stěžovatelku jednat. Uvedenou námitku by proto ani v případě jejího včasného uplatnění Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou, neboť tvrzené skutečnosti nejsou důvodem pro vyloučení soudce a stěžovatelka tak žádný důvod pro vyloučení soudců ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s. nepřednesla.

Dále se zdejší soud zabýval tím, zda PhDr. H. V. P. prokázala své oprávnění za stěžovatelku v řízení o žalobě jednat či nikoli.

Podle § 33 odst. 4 s. ř. s. za právnickou osobu jedná ten, kdo je k tomu oprávněn podle zvláštního zákona. Za právnickou osobu nemůže jednat ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy právnické osoby. Kdo jedná za právnickou osobu, musí své oprávnění na výzvu soudu prokázat. V téže věci může za právnickou osobu současně jednat pouze jediná osoba.

Základními dokumenty, které v případě stěžovatelky mohly sloužit k prokázání oprávnění PhDr. H. V. P. jednat za stěžovatelku, jsou zakladatelský dokument (zápis z

ustavující členské schůze) či stanovy, které upravují jednání za stěžovatelku, a zápis z členské schůze, na níž byla PhDr. H. V. P. zvolena předsedkyní stěžovatelky.

Obsahem soudního spisu je mj. usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 18. 11. 2004, sp.zn. 33 Nc 1461/2004 z něhož je zřejmé, že žalovaný č. 1 bez souhlasu stěžovatelky převzal její interní materiály a jak vyplynulo ze sdělení stěžovatelky, ta je dosud nemá k dispozici. Podle názoru Nejvyššího správního soudu lze proto důvodně předpokládat, že stěžovatelka skutečně bez vlastního zavinění nedisponuje výše uvedenými dokumenty, které by mohly bezpečně prokázat oprávnění PhDr. H. V. P. jednat za stěžovatelku. Těmito dokumenty naopak zřejmě disponuje žalovaný č. 1.

Nejvyšší správní soud k tomu zdůrazňuje, že prokázání oprávnění jednat za právnickou osobu ve smyslu § 33 odst. 4 s. ř. s. je jednou z podmínek řízení, a proto nemůže být závislé na vůli jiného účastníka řízení, zejména ne na protistraně. V opačném případě by žalovaný mohl zabránit stěžovatelce v přístupu k soudu, což představuje v právním státě nepřipustný zásah do práva na soudní ochranu.

Za této situace lze za dostatečné podklady k prokázání uvedené skutečnosti považovat dokumenty, které stěžovatelka dne 12. 8. 2005, tj. před vydáním napadeného usnesení, předložila Městskému soudu v Praze, tzn. čestné prohlášení Z. B. a dopis žalovaného č. 1, ve kterém je PhDr. H. V. P. označena jako předsedkyně stěžovatelky. Zmíněný dopis ze dne 12. 5. 2004 vyvrací argument žalovaného č. 1, že předsedkyní stěžovatelky v této době byla paní Š. S., zvolená členskou schůzí konanou dne 18. 12. 2003, a podporuje tvrzení stěžovatelky, že Š. S. na funkci předsedkyně rezignovala a členská schůze konaná v březnu 2004 následně opětovně zvolila PhDr. H. V. P. předsedkyní stěžovatelky. V opačném případě by se totiž žalovaný č. 1, který byl o zvolení Š. S. informován, neobracel dne 12. 5. 2004 na PhDr. H. V. P. jako na předsedkyni stěžovatelky. Vzhledem k uvedenému a k tomu, že nevyvstaly významnější pochybnosti o tom, že PhDr. H. V. P. byla při zahájení a v průběhu soudního řízení oprávněna za stěžovatelku jednat, shledal zdejší soud tuto námitku důvodnou.

Nejvyšší správní soud rovněž přisvědčil stěžovatelce, která odkazovala na vyjádření místopředsedy Městského soudu v Praze ze dne 2. 6. 2005, zn. 4641/2005 St, podle něhož by k prokázání oprávnění jednat za stěžovatelku postačoval dotaz na některého člena organizace směřující k ověření skutečností uvedených v čestném prohlášení předsedkyně. Podobně Městský soud v Praze v usnesení ze dne 28. 7. 2005, jímž stěžovatelku vyzval k prokázání oprávnění PhDr. H. V. P. jednat za stěžovatelku, poukázal na možnost prokázat tuto skutečnost výslechem svědků. Nejvyšší správní soud považuje důkaz výslechem svědků, který by Městský soud v Praze zřejmě akceptoval jako důkaz dostatečně průkazný, za srovnatelně věrohodný s předloženými listinami, jež však Městskému soudu v Praze nepostačovaly.

Nejvyšší správní soud dále poukazuje na skutečnost, že žádost o poskytnutí informace ze dne 14. 11. 2004 za stěžovatelku rovněž podepsala PhDr. H. V. P. jako její předsedkyně a žalovaný č. 1 na tuto žádost reagoval odpovědí ze dne 23. 11. 2004, č. j. 9220/2004, aniž jakkoli zpochybňoval oprávnění PhDr. H. V. P. za stěžovatelku jednat a naopak ji jako předsedkyni stěžovatelky označil. Není tedy pochyb o tom, že, žalovaný č. 1 s PhDr. H. V. P. jednal jako s předsedkyní stěžovatelky.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že Městský soud v Praze nesprávně aplikoval ustanovení § 33 odst. 4 s. ř. s., čímž bylo stěžovatelce odepřeno právo na přístup k soudu a právo na soudní přezkum zákonnosti rozhodnutí orgánu veřejné správy.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbylo než napadené usnesení Městského soudu v Praze zrušit pro nezákonnost všech jeho výroků a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu (Městského soudu v Praze) a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na Městském soudu v Praze nyní bude, aby rozhodl o návrhu na ustanovení zástupce stěžovatelky pro řízení o žalobě a v tomto řízení dále pokračoval s tím, že oprávnění PhDr. H. V. P. jednat za stěžovatelku v souzené věci bylo dostatečně prokázáno.

V novém rozhodnutí ve věci Městský soud v Praze podle § 110 odst. 2 s. ř. s. rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu

č. j. 2 As 56/2006 - 107

O P R A V N É U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v právní věci žalobkyně: **Z. o. o. s. s. h. B. a Š. (označovaná též jako „Z. o. evid. č. X O. s. s. o. o.“)**, zastoupené JUDr. Irenou Kohoutovou, advokátkou se sídlem Kroměříž, Komenského nám. 381, proti žalovaným: **1) Národní památkový ústav**, se sídlem Praha 1, Valdštejnské náměstí 3/162, **2) Ministerstvo kultury**, se sídlem Praha 1, Maltézské náměstí 471/1, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2005, č. j. 6 Ca 21/2005 - 54,

t a k t o :

V záhlaví rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, č. j. 2 As 56/2006 - 95, **s e o p r a v u j e** označení žalobkyně tak, že správně zní:

Z. o. o. s. s. h. B. a Š. (označovaná též jako „Z. o. evid. č. X O. s. s. o. o.“)

O d ů v o d n ě n í :

Rozsudkem ze dne 26. 6. 2007, č. j. 2 As 56/2006 - 95, Nejvyšší správní soud zrušil usnesení Městského soudu v Praze ze dne 26. 8. 2005, č. j. 6 Ca 21/2005 - 54, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Žalobkyni pak v uvedeném rozsudku označil jako: „Z. o. evid. č. X O. s. s. o. o., dříve Z. o. o. s. s. h. B. a Š.“, když vycházel z jejího sdělení o změně názvu doloženého zápisem z její členské schůze konané dne 15. 8. 2005, kde byla změna názvu odsouhlasena.

Po vydání tohoto rozsudku přípisem ze dne 10. 8. 2007 upozornil žalovaný č. 1 na to, že Nejvyšším správním soudem použitý „nový“ název žalobkyně (Z. o. evid. č. X O. s. s. o. o.) nebyl O. s. s. o. a o. (dále též „Svaz“) zaregistrován a tento název není nikde evidován. Naopak žalobkyně je nadále vedena pod původním názvem (Z. o. o. s. s. h. B. a Š.) a o správné označení žalobkyně se vede spor u Obvodního soudu pro Prahu I.

Nejvyšší správní soud z úřední činnosti zjistil, že předsednictvo Svazu odmítlo provést změnu názvu žalobkyně v evidenci Svazu, neboť nově navržený název nemá dostatečnou rozlišovací schopnost. Ze stanov Svazu vyplývá, že právní subjektivita základních organizací Svazu je fakticky odvozená od Svazu a základní organizace Svazu jsou přes svoji právní subjektivitu v určitých úkonech Svazem omezeny (srov. např. čl. 4.1, čl. 5.1, nebo čl. 15 stanov Svazu). Svaz přitom mj. eviduje základní organizaci pod určitým názvem (čl. 4.1 a čl. 15.5 stanov Svazu), který musí splňovat požadavky stanov Svazu. Je nepochybné, že při jejich nesplnění nemusí Svaz základní organizaci zaevidovat. Z uvedeného je zřejmé, že jakkoliv stanovy Svazu výslovně nehovoří o změně názvu základní organizace, musí být tato změna zaevidována Svazem. Nestane-li se tak, disponuje základní organizace svojí právní subjektivitou v rozsahu původní evidence, tj. pod původním názvem. Nelze ale přitom dovodit, že by odmítnutím registrace pouhé změny názvu zanikla právní subjektivita existující základní organizace.

Vzhledem k uvedenému je zřejmé, že do doby než bude nový název žalobkyně zaevidován Svazem, resp. než bude v této věci pravomocně rozhodnuto, je třeba žalobkyni označovat názvem původním. Rovněž zdejší soud považuje v dané věci za vhodné uvádět i název nový, neboť se jím označuje žalobkyně sama. Proto předsedkyně senátu Nejvyššího správního soudu tímto usnesením podle § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, tuto nesprávnost opravila.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu

